

Nařízení (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky (REACH)

REACH je zkratkou vytvořenou z prvních písmen několika anglických výrazů vystihující jeho podstatu - **R**egistration (registrace), **E**valuation (hodnocení) and **A**uthorisation (autorizace) of **C**hemicals (chemikálií).

V únoru 2001 vydala Evropská komise, na základě přezkoumání stávajícího systému regulace bezpečného používání chemických látek v EU, bílou knihu o "Strategii pro budoucí politiku týkající se chemikálií". Komise dospěla k názoru, že je nutná reforma stávající legislativy, aby mohly být splněny následující cíle:

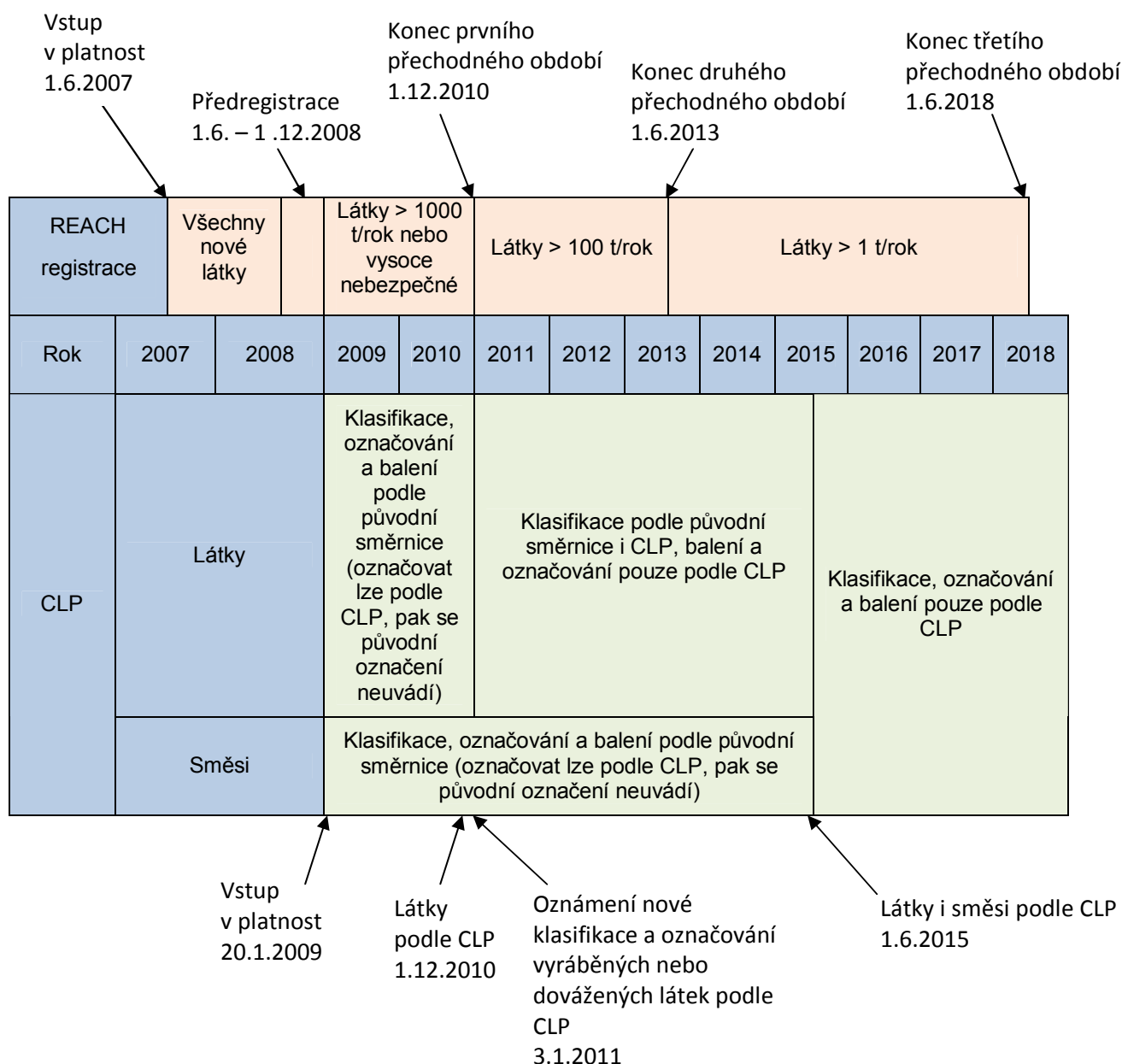
- ochrana lidského zdraví a životního prostředí,
- eliminace rizik vyplývajících z výroby a užívání chemických látek,
- udržení a zvýšení konkurenceschopnosti chemického průmyslu EU,
- udržitelný rozvoj,
- podpora zkoušek bez použití zvířat,
- soulad s mezinárodními závazky EU v rámci Světové obchodní organizace.

Do té doby byla situace taková, kdy musely být tzv. "nové" chemikálie před uvedením na trh vyzkoušeny, avšak pro již tzv. "existující" chemikálie žádná taková ustanovení neplatila. A to i přesto, že panoval všeobecně nedostatek veřejně dostupných informací pro účely efektivního posouzení a kontroly těchto látek. REACH zohlednil rozšíření látek (pro látky s vyšší roční spotřebou je vyžadováno při registraci větší množství informací o jejich vlastnostech a naopak látky, jichž se vyrobí nebo doveze méně než jedna tuna ročně jsou od povinnosti registrace osvobozeny) a zaměřil se rovněž na způsoby použití látek, tak aby došlo k prozkoumání těch vlastností, které mohou ovlivnit lidské zdraví nebo životní prostředí. Výrobci a dovozci musejí následným uživatelům poskytnout informace o rizicích, které potřebují, aby látky mohli používat bezpečně. To se uskuteční prostřednictvím systému klasifikace a označování (není součástí nařízení REACH, je upraven nařízením CLP viz. článek o CLP) a v případě potřeby prostřednictvím bezpečnostních listů.

Registrace

Je důležité si uvědomit, že REACH se vztahuje téměř na všechny chemické látky: nejen na chemické látky využívané v průmyslových procesech, ale i v našem každodenním životě, například na čisticí prostředky, nátěrové hmoty i na předměty, jako jsou oděvy, nábytek a elektrospotřebiče.

Všichni výrobci a dovozci chemických látek musejí zjistit a kontrolovat rizika spjatá s látkami, které vyrábějí a uvádějí na trh. U látek, které se vyrábějí nebo dovážejí v množství přesahujícím 1 tunu na společnost za rok, musejí výrobci a dovozci prostřednictvím registrační dokumentace, kterou předkládají agentuře, dokázat, že tyto požadavky splňují. Pro rozložení nákladů spojených s registrací a také pro snadnější zvládnutí zpracování velkého počtu registračních dokumentací byl vytvořen statut předregistrace pro běžně používané látky. Tato předregistrace má odkladný účinek pro vlastní registraci. Délka odkladu záleží na vyráběném nebo dováženém množství a také na nebezpečnosti dané látky jednotlivé etapy jsou přehledně zobrazeny na následujícím obrázku:

Hodnocení a povolování

Jakmile agentura obdrží registrační dokumentaci, ověří, zda je v souladu s nařízením, a vyhodnotí návrhy testování, aby se zajistilo, že hodnocení chemických látek nevyústí ve zbytečné testování, především na zvířatech. REACH také předpokládá systém povolování, který má zajistit, aby se látky vzbuzující mimořádné obavy (tzv. SVHC látky) přiměřeně kontrolovaly a postupně se nahrazovaly bezpečnějšími látkami nebo technologiemi nebo aby se používaly, pouze pokud z jejich použití plyne všeobecný společenský prospěch. Tyto látky budou preferovány a v průběhu času budou zahrnuty do přílohy XIV. Po jejich zahrnutí bude průmysl muset předkládat agentuře žádost o pokračování v používání těchto látek. Navíc budou moci orgány EU u látek, které způsobují nepřijatelná rizika pro lidské zdraví nebo životní prostředí, uvalit omezení na výrobu, použití nebo uvádění na trh.

Povinnosti

Dominantní povinností je registrace látek vyráběných nebo dovážených v množství nad jednu tunu ročně. Další povinnosti jsou již většinou závislé na nebezpečnosti látky a na zpracovávaném množství jedná se především o sestavování bezpečnostních listů i pro směsi, které nejsou nebezpečné, ale obsahují velmi nebezpečnou látku, sestavování bezpečnostních zpráv a studií, doplňování bezpečnostních listů o expoziční scénáře atd.

Evropská Chemická Agentura (ECHA) zřízená podle tohoto nařízení vytvořila velmi povedený nástroj pro zjištění povinností podle nařízení REACH, který pomocí cílených dotazů zjistí vše potřebné a sestaví seznam povinností viz.:

http://guidance.echa.europa.eu/index_cs.htm

Plnění povinností v Lučebních závodech a.s. Kolín

Mimo úvodních akcí jako byla předregistrace námi vyráběných a dovážených látek, změna ve vzhledu bezpečnostních listů, pravidelná kontrola seznamu látek SVHC, jsme si plně vědomi blížícího se termínu pro registraci látek. V naší firmě se sice připravujeme na registrační termín v roce 2013, ale samozřejmě neztrácíme ze zřetele povinnosti některých našich dodavatelů, s nimiž pravidelně komunikujeme a zvláště u velkých firem se setkáváme s velmi dobrou odezvou a plněním povinností nařízení REACH.

Vzhledem k těmto skutečnostem můžeme prohlásit, že veškeré naše výrobky plní a budou i nadále plnit požadavky nařízení REACH.

Pavel Šimůnek – vedoucí výroby
Lučební závody a.s. Kolín

Pokud máte nějaké nejasnosti o nařízení REACH, neváhejte a kontaktujte nás nebo využijte jeden z následujících odkazů:

http://echa.europa.eu/reach_cs.asp (zatím bohužel pouze v anglické verzi)

<http://www.mpo.cz/cz/prumysl-a-stavebnictvi/reach/>

[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFKOCI4G](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFKOCI4G)

<http://www.schp.cz/html/>